

KIRAN MILLWOOD
HARGRAVE

*Všetci
pochádzame
z tých istých
hviezd.*

PRED
BRÁNAMI
PODSVETIA

PRED
BRÁNAMI
PODSVETIA

Prečítaj si aj:

Séria Zemedejka:

V TIENI VLČEJ KRÁLOVNEJ

NA KRÍDLACH BÚRKY

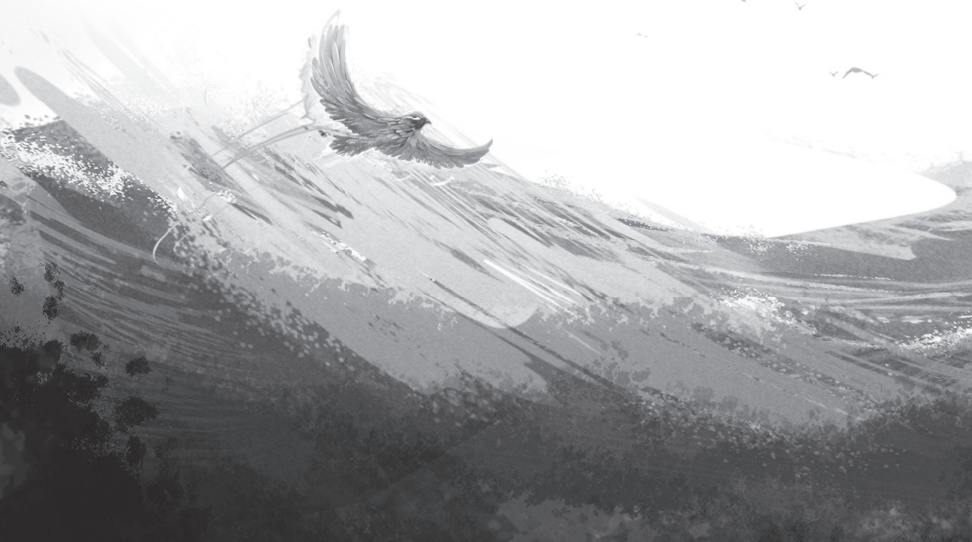
JÚLIA A OSPALÝ ŽRALOK

LEILA A MODRASTÁ LÍŠKA

DIEVČA Z ATRAMENTU A HVIEZD

Pre dospelých:

ŽENY Z VARDØ

Kiran Millwood Hargrave

PRED BRÁNAMI PODSVETIA

ZEMEDEJKA

slovar

Text copyright © Kiran Millwood Hargrave 2025
Illustrations copyright © Manuel Šumberac 2025
Translation © Elena Guričanová 2026
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2026

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu
Kiran Millwood Hargrave: *THE SHIP OF STRAYS*,
ktorý vyšiel v roku 2025 vo vydavateľstve
Hodder & Stroughton Limited v Londýne,
preložila Elena Guričanová.
Zodpovedná redaktorka Dana Guričanová
Editorka Katarína Škorupová
Sadzba a zalomenie Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

ISBN 978-80-556-7532-9

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

pobox@slovart.sk

*Venujem svojej editorke Rachel Wade,
vďaka ktorej sme sa tak krásne
doplavili do cieľa.*

KNIHA TRETIA:

PRED
BRÁNAMI
PODSVETIA

*Iba v t'chu slovo, iba v tme svetlo,
iba v umieraní život: bystro brázdi
prázdnu oblohu dravec.*

Ursula K. Le Guin: Čarodej Zememorí

*Huby sú prapôvodní anjeli.
Najstarší význam slova anjel: posl.
Tkajú sieť. Komunikujú. Zošívajú
rastliny s pôdou, stromy so stromami...
huby nás spájajú do odkazov ešte staršieho,
predľudského raja: mýtckého podzemia.*

Sophie Strand: Mycélium a mýtus

Dopustenie

Mierne snahy o poučenie zlyhali. Varovania teplých zím a chladných liet, pomalé zmeny morských prúdov a migračných trás, na ktoré sa už nedalo spoľahnúť. Kvety kvitnúce v snehu. Veľryby skáčuce priamo na ostré skaly, jeleň hrabúce kopytami pri strmhlavom páde z útesu, ľadové kryhy roztopené pod mláďatami, ktoré ešte nevládzu plávať. Teraz teda nastali povodne, zemetrasenia, požiare. Posledné varovania.

Takto vytvoríš niečo nové: najprv znič to staré. Ten poznatok prebýva v každej živej bytosti, uvedomuje si ho všetko, čoho sa kedy dotklo svetlo umierajúcich hviezd. Listy vyrastajú, opadávajú, hnijú, aby poskytli potravu koreňom, ktoré ich kedysi živili. Pavúky sa vyľahnu a zožerú svoju matku. Každá zima a každé leto je obdobím smrti a znovuzrodenia, raz ho prináša mráz, raz horúčava.

A pod morom pretkaným koralmi, obkolesenom loďami odsúdenými na zánik, sa otvorila sieň. Leží na poludníku z legendárnych máp, pod vírom vody rozďaveným sťa papuľa. Dole sa človek dostane bez námahy, hore sa nedostane vôbec. Tam, za hranicami možného, ktosi čaká. Z ľudského tela, z kože, zo srdca aj z mozgu zostala len klokotajúca masa poznatkov. Nedokáže pohnúť jazykom, ale prehovoriť sa dá aj inak.

Premena do tejto novej podoby ani nebola veľmi prekvapujúca. Koniec koncov, stále pozostáva z rovnakých zložiek. Zem, oheň, vzduch, voda. Telo, krv, dych, slzy.

Všetci sme sa zrodili z toho istého výbuchu na začiatku všetkého.

Všetci pochádzame z tých istých hviezd.

PRVÁ KAPITOLA

SPADNUTÉ HVIEZDY

Okolo lode vládlo hrobové ticho a rovnaká temnota. Čajky, ktoré ich so škrekotom sprevádzali z hamarského prístavu, dávno zaostali alebo sa usadili na rovnej hladine ako pohasnuté spadnuté hviezdy. Ysolda ešte nikdy nevidela také pokojné more, ani sa nepohybovala pod takou tmavou oblohou. Kľučkovala popod hojdacie siete pre nočnú posádku natahané medzi sťažňami a sudmi a opatrne prekračovala mačky, ktoré sa zakrádali po palube ako nájomní zabijaci. Ryška vyskočila zo skryše za kormidlovou pákou a dorážala jej do nôh, ale Ysolde to neprekážalo. Spoločnosť sestrinej mačky nesmierne ďaleko od domova nestratila svoje kúzlo, o takom zázraku sa jej ani nesnívalo.

Ostatné mačky, dokopy ich bolo aspoň päťdesiat, hliadkovali na všetkých poschodiach lode a tak dokonale

ju vyčistili od myši, že sa k nim ženy správali ako k členkám posádky. Mačka Luna, ktorú Safíja zachránila z údajného bezpečného útočiska Hamaru, sedela na korme a sledovala plávajúce čajky lačnými zelenými očami. Obrátila sa k Ysolde, keď sa usadila vedľa nej na hrbu povrazov. Nie, nie povrazov, lán. A mačky sa nezakrádali po poschodiach, ale po palubách.

Ysolda ich v duchu vymenovala odhora až dolu: hlavná paluba, medzipalubie, sklad. Paluba, laná, kormidlo, korma. Nové slová v novom jazyku, ktorý sa učila, odkedy vstúpila na *Lod' tuláčok*. Len pred tromi dňami vyplávali z Norvegeru a zamierili na juh, zorientovať sa musela rýchlo. Kapitánka im jasne naznačila, že nie sú pasažierky, ale najnižšie postavené členky posádky a musia sa usilovať.

Eira sa tej úlohy zhostila menej ochotne, než by Ysolda čakala. Vlastne sa ani nemožno čudovať, že sa princeznej nepáčilo, keď jej niekto rozkazoval. Prirodzene, jej skutočná totožnosť musela zostať tajomstvom, lebo Eirina matka, ako ktorákoľvek významná osoba, si narobila veľa nepriateľov. Na tejto lodi potrebovali získať na svoju stranu, koho len mohli.

Život princeznej Eira dávno zanechala a hrad zo stroskotaných lodí, sídlo jej matky, ktoré by raz zdedila, už nestál. Ysoldu zaboľelo pri srdci, bolesť tupá sťa úder prasknutého zvona. Hrad už nestál, zmietla ho obrovská vlna, ktorá zničila aj okolité piesočné duny, jaskyne, stromy:

všetko. Ysolda vtedy bola nesmierne ďaleko a nevidela ju na vlastné oči, no neustále si tú skazu predstavovala. Myslel jej v mučivých podrobnostiach vykresľovala, ako sa more stiahlo a vztýčilo, na obzore sa vytvorila stena vody tvrdá sťa skalný masív a vyrazila k pobrežiu rýchlosťou vlka na love.

Odnímateľka Kore vo svojej pieskovcovej jaskyni iste zahynula ako prvá, voda roztrhala jej rituálnu ozdobu hlavy, zahasila veštecký oheň a odplavila kamene, z ktorých Ysolde čítala budúcnosť. Ysolda nahmatala bosorácky kameň, ktorý nosila na krku pod tunikou. Kore jej ho darovala so slovami, že jej pomôže vidieť jasnejšie, a mala pravdu. Ukázal jej cestičky cez močiar, tajné vchody aj pasce. Cez dierku, ktorú v kamienku vytvorili živly, Ysolda zbadala obraz samej seba v budúcnosti.

Na hladine sa nenadnášal, ale neľútostne hrmotal nový cintorín namiesto hradu z plavidiel, ktoré vlčia kráľovná v priebehu svojich výbojov porazila. Voda strhla sieň z trupu lode, kam si Seren zavesila mapu svojich kráľovstiev prešivanú siločiarami, rozdrúzgala jej trón na ívery a polodrahokamy, a všetci ľudia, ktorých tam Ysolda stretla, sa utopili medzi troskami a drobnými svetielkujúcimi tvormi.

Ysolda spomínala na to, ako ich videla po prvý raz, žiarivé bodky uväznené v korytách, aby ľuďom dávali svetlo. Teraz sa valili spolu s desivým prúdom, vraky lodí opäť klesali ku dnu a pod ním...

Pod ním, v spleti pieskovcových jaskýň, sa nachádzalo Serenino väzenie. Každá jaskyňa zahataná dvermi ťaživými ako ticho, vykladanými mačacím zlatom, ktoré potláčalo schopnosti nadaných väzňov, aby nemohli ohroziť Sereninu snahu stať sa Zemedejkou. Nadaných ako Strýčko, od ktorého Ysolda prvýkrát počula slovo Zemedej. Nadaných ako Hari, od ktorej Ysolda počula prvé slová v živote.

„Nie.“ Ysolda zo seba to slovko vytisla sťa pridusený vzlyk. Zármutok za sestrou cítila až v špiku kostí, v každom hlbokom nádychu. Bolesť bola neviditeľná a všadeprítomná ako vzduch. Ryška, ktorá Ysolde doma v Spřškolose nikdy neprejavovala priazeň, sa naklonila bližšie a huňatou srstou poštekčila Ysolde členok. Luna zívla a zavrela oči.

Z tmy za ňou sa ozvalo zaffkanie, Jačmeň sa zamrivil v spánku. Týraný kôň, ktorého Eira zachránila z hostinca Slnko, si na pobyt na lodi zvykol rýchlejšie než Ysolda a užíval si záhaľčivý život. Ysolda pohľadkala Ryšku, nahmatala hrbolčeky jej stavcov – mačka výrazne schudla, z bacuľatej huňatej guľôčky sa stalo čosi obozretnejšie. Ysolda dopadla podobne.

Keď zostala sama s mačkami a koňom, zložila si z ruky obväz, ktorým ju chránila pred zvedavými očami. Kassandra vravela pravdu, na *Lodi tuláčok* sa nekládli otázky, ale všetky oči neustále sledovali, čo sa deje. Ženské aj mačacie.

Roztvorila dľaň a obzerala si miesto, kam zasadila srdce Pustovníčky. Čierne vlákna žíl nápadne pulzovali,

priam videla, že nimi preteká krv. Zakoreňovali sa čoraz hlbšie. Pôsobilo to čudesne ako niečo z iného sveta, ale zároveň správne, prirodzene. Napla ruku, srdce cítila v dlani ako kôstku v mäkkom ovocí, ale nebolelo to.

Vo vzdialenom kútiku mysle počula Naru. Orliachica mlčala jedine v spánku, každé zašvitorenie malo význam.

Práve si nespokojne šomrala. **Stále sa hýbe, táto zem, ani na chvíľu nezastane. Nemám žalúdok na ryby.** Ysolda sa pousmiala. Zdalo sa, že aj orliaka môže trápiť morská choroba.

Nenačúvala však len Nare. Znovu zachytila šum, ktorý vnímala už pár dní. Ešte v ňom nerozoznávala slová, pripomínal rozhovor doliehajúci cez hrubé dvere. Žeby Hari podobne vnímala les? Ona však nepočula rozhovor stromov. Ysolda pozrela na Ryšku, ktorá sa vedľa nej skrútila do dokonalého kruhu. Nepochybovala, že počuje mačky, a dokonca aj Jačmeňa pomocou akéhosi kúzla, akejsi novej schopnosti, ktorú získala, keď si do dlane zasadila srdce.

Lenivo poškrabkala Ryške bok a mačka sa zľahka od-tisla, aby ju mohla pohladkať po brušku.

„Teraz som ti dobrá aj ja, čo?“ zašomrala. „Tiež ti chýba Hari?“

Zazdalo sa jej, že dostala odpoveď. Nie v podobe slov ako od Nary, ktorá jej myšlienky iste počula v jazyku orliakov, ale jednoznačný súhlas. Vycítila, že Ryška smúti a Hari jej skutočne chýba. Cnelo sa jej za teplým ohňom

a makrelami, čo sa nad ním údili, za vlnenou prikrývkou, pocitom bezpečia. A najmä za Hari, ktorá ju vždy poškrabkala za ušami presne podľa jej gusta a vedela, kedy ju vziať do náručia a kedy jej dať pokoj.

„Aj mne to všetko chýba,“ povedala Ysolda, „až na to škrabkanie za ušami.“

Vzdychla a oprela sa o stočené lano. Smrdelo po zatuchnutých morských riasach, ale Ysolde bolo viac-menej pohodlne, keď tam ležala s Ryškou pritúlenou k boku, neďaleko chrápal Jačmeň a v kútiku mysle vnímala Naru. Dolu hlboké more, nad ňou napnuté laná upevňujúce sťažň – hrubý, opracovaný kmeň stromu, z ktorého visela plátenná plachta, teraz zložená, lebo nefúkalo.

Ysoldine myšlienky opäť blúdili, nie k srdcu Pustovníčky či k nebezpečenstvám, čo už prekonala a čo ju ešte len čakali, dokonca ani k vlčej kráľovnej, ktorá už možno v Hamare pátra po dievčati s dravcom. Ysolda na vlastné oči videla, ako jej špióna zatkli v hostinci a takmer naisto vedela, že si ju nevšimol.

Namiesto toho sa jej myšlienky sústredili na Eiru. Keď sa Ysolda odkrádala hore na palubu, buď spala, alebo to veľmi presvedčivo predstierala. Aj Ysolda by sa mala radšej vyspať. Celé telo ju bolelo z navíjania lán a drhnutia paluby, práca na lodi nikdy nebola hotová. Dievčatá dostali prične na spanie v medzipalubí, kde sa striedala denná a nočná posádka. Okrem prvého večera na palube, keď si Eira zložila obväz, ktorý jej chránil oči oslepené snehom,

Ysolda mala pocit, že nezažila jediný okamih osamote so svojou... kamarátkou? Po všetkom, čo sa stalo, by sa predsa mali považovať za kamarátky. Ibaže Eira sa tak ne správala. Väčšinou bola mlkva a mrzutá. Zdalo sa, že sa na Ysoldu hnevá, či lepšie povedané, hnevá sa na celý svet.

Z Eiriných pohľadov, predovšetkým na jej obviazanú ruku, Ysolda pocítila aj niečo iné. Videla to v jej grimase, keď k nej zlietla Nara a rozprávali sa prostredníctvom svojho nového spojenia. Eira vyčítavo nadvihla čierne obočie, v jantárových očiach sa jej zablysla... žiarlivosť.

Čajky s hlasným pleskotom krídel vzlietli a odhalili bledé bruchá ako kárdeľ duchov, ktorý vystrelil k oblohe. Luna a Ryška sa nadšene zdvihli, uši stiahli dozadu a švihali chvostom. Ysolda zbadala tmavú siluetu ďalšej mačky, ktorá s nádejou vyskočila do vzduchu. Pár námorníčok z nočnej posádky sa nadvihlo v hojdacích sieťach a popod nos si šomrali nadávky. Jačmeň chrápal ďalej. Ysolde sa prudko rozbúchalo srdce. Vstala, naklonila sa cez zábradlie na zadnej palube a prezerala si vodu.

Neblížila sa k nim však žiadna tichá loď s kaltskou vlajkou *théna* Boreala, neplával k nim žiaden ladný morský vlk so Seren na chrbte. Pod čiernou vodou, asi päťdesiat metrov od lode a sotva viditeľné, bolo čosi takisto čierne, ale živé. Čosi obrovské a zvrásnené. Stúpalo to k hladine.

Ysolda prekvapene skríkla a jedna z najbližších hojdacích sietí sa rozhýbala. Svižne z nej zoskočila Safíja, čierne vlasy mala rozpustené, zelené oči mrzuto prižmúrené.

„Budeš láskavo tichšie?“

„Tam!“ hlesla Ysolda.

Safíja precupkala k nej a pozrela tam, kam Ysolda ukazovala roztraseným prstom. Obrovský útvar sa vynoril spod hladiny a Ysolda rozoznala, že nie je čierny, ale tmavomodrý s fľakmi bielej, oblepený drobnými ulitníkmi, takmer dvakrát dlhší než loď. Z hlavy mu vytryskol gejzír vody a vzduchu, Ysolda v ňom zbadala drobné strieborné rybičky, ktoré sa trepotali a padali okolo tvora v tanci odleskov svetla. „*Hút*,“ zazívala Safíja.

„Čože?“ hlesla Ysolda, srdce jej prudko bilo.

„*Hút*,“ zopakovala Safíja, hľadela priamo na ňu s bojovým výrazom v krásnej tvári. „Veľryba.“

„Prečo si mi to nepovedala hneď,“ zašomrala Ysolda a počúvala si hrud'. Zviera sa zatiaľ nadnášalo na pokojnej hladine, biele brucho spod nej jemne svietilo. Takého obrovského tvora ešte nevidela.

„Veď som ti to povedala,“ ohradila sa Safíja. „Ty a Astrid to zviera voláte veľryba, Kasandra zas *baleine* a Devi by ho nazvala *hvela*.“ Kývla k najbližšej hojdacej sieti, v ktorej sa posadila drobná žena so svetlohnedou pokožkou a pretrela si oči. Keď začula svoje meno, kývla im a vstala. „Nemám dôvod hovoriť ti to najprv v tvojom jazyku, aj keď to asi očakáva každý človek zo Súostrovia.“ Safíja znovu zívla.

„Daj jej pokoj,“ zahriakla ju Devi. Ysolda s ňou dovtedy neprehodila viac než dve slová a jej meno si zapamätala

len preto, lebo Eira sa jej hneď v prvý večer pýtala, či pochádza zo Sereninho prvého kráľovstva, kde ju oslovovali *rání*. Devi jej odpovedala, že nie, pochádza z Nepaly. Vlasy jej siahali až po pás, zapletené do vrkočov ozdobených drobnými striebornými zvončekmi, ktoré jemne cinkali, keď sa k nim blížila. „Odkiaľ by mala poznať naše slová?“

Ysolde venovala nenápadný, milý úsmev. Mala okrúhle líca, nesmierne láskavé hnedé oči a na čele medzi nimi šmuhu z červenej pasty. „Postupne sa ich naučí, však?“

„Tak dlho tu nezostane,“ odporovala Safíja. „Si len pasažierka, že, Súostrovanka?“

Devi ju syknutím utíšila. „*Buss*.“ Opäť sa usmiala na Ysoldu. „*Buss* znamená stačilo. Pri našej Safíji sa ti to slovo zíde.“

Safíja odfrkla.

„Veľryby sa už dlhšie neobjavili,“ pokračovala Devi a oprela sa o zábradlie. „V týchto prielivoch sa to nimi väčšinou hemží, ale toto je prvá, ktorú vidím po niekoľkých dňoch.“

Ysolda sa oprela vedľa nej a Safíja sa k nim o chvíľku pridala. Ysolda si stiahla rukáv dolu, aby zakryla čierne žily na obviazanej ruke. Skrývať ich bude čoraz ťažšie, lebo mieria na juh a chlad Imbolcu čoskoro vystrieda jar nazývaná Ostara. Uvažovala, aké mená dávajú ročným obdobiám ostatné ženy. Nechcela sa na to vypytovať teraz, keďže jej Safíja práve vytýkala nevedomosť, ale posádka *Lode tuláčok* očividne pochádzala zo všetkých kútov sveta.

Hneď v prvý večer Kasandra zhromaždila ženy na palube pod vydutou plachtou, ktorá ich odnášala preč od Norvegeru, rozvinula veľkú mapu a usadila ich okolo, aby sa predstavili.

„Tú mapu sme vyrobili vlastnoručne,“ vyhlásila Kasandra hrdo. „Preto je uprostred Kanem, časť svetadielu, ktorý na Súostroví nazývajú Afrik. Pre mňa je to stred sveta a okolo neho sa rozrástla naša široká rodina.“ S úsmevom si prezrela kruh žien a dievčat. „Ukážte našim najnovším námorníčkam miesta, ktoré ste zakreslili na mapu.“

Devi pochádzala z Nepaly, hornatej krajiny na sever od Sereninho prvého kráľovstva. Mei s plnými perami a hlasným smiechom sa narodila v Čongchou, obrovskej krajine na ďalekom východe. Itzel, žena s hustými vlasmi a širokou tvárou zdobenou tetovaním, ktorá nosila nádhernú farebnú šatku, pochádzala z Quahtlemaly. Najstaršia žena menom Mila so sivými vlasmi a s vysokými lícnymi kosťami ukázala na Uralské hory. Safíjina najbližšia kamarátka, bledá a bacuľatá Ethel s ohnivočervenými vlasmi, rozprávala jazykom z Južnej pahorkatiny na Súostroví, ktorému však hovorila Mercia. Ysolda tento názov ich krajiny ešte nepočula. Safíja sa narodila v krajine na sever od Kasandrinej, kapitánka ju nazvala Magreb, ale Safíja ju opravila.

„My si hovoríme Banu Ifránci,“ tvrdila. „Bojovníci zo severu. Cestovatelia po horách a púšťach, hľadači vody.

S našou pomocou samotná Prorokyňa porazila Umajskú armádu a zabezpečila slobodu v Numídií.“

„Slobodu pre koho?“ podpichla ju Kasandra.

„Pre Zenatov, Banu Ifráncov a ďalšie nespočetné kme-
ne, ktoré sa o to územie delia.“

„Územie, ktoré sa nazýva Magreb. Môžem ti ho teraz ukázať na inej mape.“

„Na tej, ktorú si kúpila v Kartágu. Tam sa usídlili ľudia, ktorí chceli ukončiť náš spôsob života.“

„A Prorokyňa ich dala povraždiť.“

„Pre ušľachtilý cieľ!“

„Bol to váš cieľ, a preto ti pripadá ušľachtilý,“ pripustila Kasandra. „Nechcem ťa uraziť. Tvrším len, že v bitke vždy bojujú dve strany a každá je presvedčená o svojej pravde. Víťazi neexistujú, lebo ušľachtilé ciele vždy padnú za obeť ako prvé.“

Kasandrine slová sa teraz Ysolde ozývali v mysli, keď sledovala zviera nazývané veľryba – alebo *hút*, *baleine* či *hvela* –, ako sa nadnáša na hladine. Kasandra jej podávala uhlík a nabádala ju, aby na mape zaznačila Spršsko-les, ale Ysolde sa tak triasli ruky, že ho nedokázala chytiť. Spršsko-les zmizol aj so svojimi obyvateľmi, nezostala po ňom ani pamiatka. Boreal ho dal vytrhať z koreňov a spáliť, zvyšok odniesla povodeň.

„To nič,“ povedala Kasandra, zjavne jej rozumela. „Všetky tam vlastne zaznačujeme spomienky. Možno inokedy.“

Potom kapitánka ponúkla uhlík Eire, ktorá chvíľku zaváhala. Ysolda si najprv myslela, že preto, lebo hrad zo stroskotaných lodí tiež vzala voda a Jazerný kraj zalialo more, Eira však napokon neurobila značku na západnom okraji najväčšieho ostrova Súostrovia. Nakreslila trojuholníček doprostred Sereninho prvého kráľovstva, polostrova v tvare písmena V, ktorý trčal do mora, popísaný mnohými názvami: Bharat, Tianču, Bharatavarsa, India, Aryavata. Do trojuholníka drobnými písmenami napísala slovo Cedi.

Neskôr, keď sa v tme uložili na susediacich pričniciach, sa Ysolda spýtala Eiry, prečo neoznačila hrad zo stroskotaných lodí, alebo aspoň Jazerný kraj.

„Chápem, že nechceš nikomu vešať na nos, kto si, ale prečo tajíš aj to, odkiaľ pochádzaš?“

„Naozaj pochádzam z Cedi.“

„Nie z Jazerného kraja?“

„Narodila som sa na lodi,“ odpovedala, „ale v Cedi sa narodila moja matka a vybudovala si tam prvý palác.“

Ysolda mlčala. Eira málokedy spomenula Seren bez toho, aby ju počastovala nejakou urážkou. Eira po chvíľke pokračovala: „Často mi o ňom rozprávala, o chodbách z ružového mramoru a nádвориach s vyrezávanými výklenkami, kde sa zachytávala voda, aby sa z nej mohli napiť pestrofarebné vtáčiky. Sedávala na tom nádvorí a snívala o svojich kráľovstvách, o dieťati, ktorému ich raz odovzdá. O mne. To je moje dedičstvo. Tam o mne snívala, to miesto mi patrí.“

V Eiríných slovách sa prepletalo množstvo pocitov. Bolesť, zlosť aj ľútosť nad niečím strateným.

Ysolda si naplno uvedomila význam mien, až keď na mape uvidela, koľkými rôznymi názvami ľudia volajú tie isté miesta. Patria k ich totožnosti, dotvárajú ich príbehy. Možno by sa nemala čudovať, že Safíju tak podráždilo, keď nepoznala jej pomenovanie veľryby.

„*Hút*,“ vyslovila dôkladne. Kútikom oka zbadala, že sa Safíja usmiala.

„Vidiš?“ ozvala sa Devi. „Vravela som ti, že sa naučí. A teraz sa poberiem, musím si pred svojou hliadkou odýchnuť.“

Schmatla do náručia Lunu, ktorá lačne pozorovala veľrybu a najprv chabo, nesúhlasne zamraučala, ale potom sa usalašila v Devinom náručí a odovzdane priadla. Ysolda začula zavážganie jej hojdacej siete a jemné škrabkanie Luniných pazúrikov, keď tľapkala prikrývku, aby sa mohla pohodlne uložiť.

Veľryba sa ponorila dokonalým oblúkom, akoby čakala na pokyn. Pod vodou jej zbrázdnená koža oblepená ulitníkmi pôsobila hladko a opäť sčernela. Jej krásne tvarovaný chvost švihol nad hladinu a pleskol po nej, vytvoril vlnu, ktorá rozhojdala loď a ošpliechala Ysoldu aj Safíju ľadovou vodou.

DRUHÁ KAPITOLA

KASANDRINA KAJUTA

„Do koreňov!“ zhíkla Ysolda. Jačmeň sa so zafŕkaním prebudil a vyšvihol sa na nohy, ale Safíja sa smiala, mokré vlasy sa jej lepili na líca. Z dlhých prstov odrŕkla kvapky Ysolde do tváre a Ysolda na ňu zas kopnutím vyšplechla vodu z mláčky pri nohách.

„Pekne v suchu, čo?“ Za nimi stála Eira s rukami prekříženými pod plášťom z vlčej kožušiny, ktorý si najnovšie vôbec nevyzliekala. Vrkoč sa jej rozpletal, na líci jej zostal odtlačok ruky, na ktorej spala. Očividne sa práve zobudila a nemala dobrú náladu.

„Eira,“ oslovila ju Ysolda, cítila sa zvláštne previnilo. „Prečo nespíš?“

„Prečo nespíš ty?“ vrátila jej otázku Eira. „Zobudila som sa a ty si bola preč.“

„Aké milé,“ ozvala sa Safíja. „Potrebuješ, aby ťa ka-
moška chránila pred zlými snami?“

Ysolda sa zasmiala pri pomyslení, že by ona mala byť
tá statočnejšia, ale jediným pohľadom na Eiru zistila, že
ona to pochopila úplne inak. Eira sa zvrtila na päte, pre-
pochodovala k poklopu a zliezla späť dolu. Safíja prevrá-
tila oči a žmýkala si morskú vodu z vlasov.

„No, ja by... mala by som...“ Ysolda bezradne pokr-
čila plecami a kývla k Eire.

„Len bež,“ povedala Safíja, jej zlomyseľný úškrn sa
vrátil. „Aj tak mám hliadku ja.“

Prešla k sťažňu, ovinula okolo neho ruky aj nohy
a šplhala sa k vraniu hniezdu navrchu. Čoskoro ju
pohltila temnota. Ysolde už začínali drkotať zuby, ale
najprv zamierila k Jačmeňovi, ktorý nervózne podupká-
val na mokrej palube.

„Poď,“ povedala a odviedla ho na suché miesto. Hlad-
kala ho, kým sa neuvoľnil natoľko, aby sa znovu zvalil
na zjazvený bok. Ysolda sa s drkotajúcimi zubami rýchlo
poutierala do jeho škrabľavej vlnenej prikrývky.

Čosi ju štuchlo do členka.

„Ryška, bude ti vadiť, ak ťa použijem ako huňatý štít?“

Zliezla po rebríku do medzupalubia, na chvíľku zastala
a načúvala. V tichu sa ozývalo len čľapkanie vody, ktorá
obmývala mohutný trup lode, a Milino pochrapkávanie
z prične najbližšie k rebríku. Vravievala, že si to najhoršie

miesto vybrala, lebo spáva ako mŕtvoľa, keďže jej k tomu už vraj veľa nechýba.

Kasandra mala vlastnú kajutu oddelenú od priční, ale dvere boli otvorené a prenikalo cez ne svetlo z jedinej lampy, ktorá sa mierne kývala. Kapitánka mala zrejme nočnú hliadku. Ysolda aj od rebríka rozoznala mapu pripnutú na stene, posiatu miestami a krajinami, mestami a dedinami, kde vyrastali členky posádky, pretkanú riekami, ktoré si pamätali z detstva. Ešte si nevypočula všetky ich príbehy, ale niektoré iste prežili katastrofy ako Ysolda. Nemôže byť predsa jediná, ktorú na loď doviedlo nešťastie.

Ryšku zvierala v náručí a v duchu si chystala výhovorku, že tam išla práve po ňu, keby ju niekto videl, keď sa po špičkách prekradla do Kasandrinej kajuty a opatrne za sebou privrela dvere.

Kajuta zaberala možno štvrtinovú plochu v porovnaní s palubou nad ňou. Bola vsadená do kormy lode s oblúkovými bočnými stenami a rovnou vzadu, kde visela mapa. Jednoduché zariadenie: stôl, úzka posteľ a stolička, všetko však pokrývali látky s nádhernými vzormi a pod stropom viseli girlandy z ulít *kauri* navlečených na šnúrkach. Na posteli spali tri mačky: čierna sa rozvaľovala uprostred a odhaľovala biely fľak na brušku, pruhovaná ležala s labkami úhľadne zloženými na vankúši a na konci pri nohách dlhosrstá sivá povýšenecky žmurkala jantárovými očami.

Keď si odmyslela mačky, kajuta Ysolde nesmierne pripomínala trónnu sieň vlčej kráľovnej postavenú z trupu lode vykladanú drahokamami a s obrovskou mapou natiahnutou na stene. Tá mapa uprostred zobrazovala prvé panstvo vlčej kráľovnej a celý svet pretkávali jemné strieborné vlákna siločiar, ktoré jej opísal Strýčko v pieskovcovom väzení.

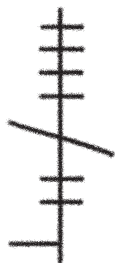
Dračie čiary, siločiare. Vo väčšine kráľovstiev kolujú príbehy o čiarach, ktoré spájajú významné miesta. Pri nich sa vyskytuje viac nadaných ľudí, úroda je vždy hojná a bane štedré. Siločiare umožnili vznik mnohých výnimočných javov. Jedným z nich je Pustovníčka. Druhým Morský monument. Potom Drakarské štíty a Pekelná brána.

Ysolda vtedy pri zmienke o Pustovníčke či Pekelnej bráne posmešne odfrkla. Teraz však mala v dlani zapustené srdce toho prastarého dievčatka a plavila sa k Pekelnej bráne. Všetko, čo jej kedysi pripadalo nemožné, sa stalo skutočnosťou. Vráťane skazy Sprškoľesa.

„Je stratený,“ pošepkala Ryške. „Vzal ho čas, strhla ho voda.“

Preložila si Ryšku na plece, kde sa mačka natiahla ako huňatý šál, vzala kúsok uhlíka a postavila sa na špičky, aby na mapu zaznačila miesto, kde sa narodila aj vyrástla a kde bola šťastná. Miesto, kde si spoločne s Hari postavili kamenný domček a kde našla Naru ako mláďatko vyhodené z hniezda. Miesto, ktoré pre ňu predstavovalo celý svet, keď ešte nič iné nepoznala ani nepotrebovala.

Aby ho pomenovala úplne jednoznačne, nevyhláskovala SPŘŠKOLES, ale použila písmená ogamovej abecedy.

Plátno sa jej pod rukou mierne preliačilo, ako keby sa pod ním nachádzala ešte jedna vrstva... alebo voľný priestor. Ysolda naň znovu priložila prst, ale ostal po ňom rozmazaný odtlačok v Ulaidskom mori, tak ho rýchlo odtiahla.

„Čo to stváraš?“

Ysolda sa zvrtila, pustila uhlík a zašmátrala po Ryške, na ktorú sa plánovala vyhovoriť. Nenachytala ju však Kasandra ani iná námorníčka, ale Eira. Hľadela na ňu rovnako mrzuto ako hore na palube.

„Len som išla po Ryšku.“

„Tá mapa,“ zašepkala Eira a potichu za sebou zavrela dvere. „Čo si robila s tou mapou?“

Načo by klamala? „Len som tam označila Spřškoles.“

Eira sa zahľadela za ňu. „Nenapísala si Spřškoles.“ Zaškúlila. „D-O-M-O-V. Aha.“

Pozrela na ňu takmer ľútostivo a Ysolde sa do líc nahrnula horúčava. Nechcela, aby sa na ňu Eira tak pozerala – ako

keby postrehla smútok, ktorý sa Ysolda tak usilovne snažila skryť.

„Pekne si to prečítala,“ pochválila ju. „Precvičovala si si ogam?“

„Jasné,“ prikývla Eira, „vravela som ti, že sa učím rýchlo.“

Eira to tvrdila pri rieke Kradme, na začiatku ich cesty do Drakarských štítov. Ani nevedela za čo, ale Ysolda sa jej chcela ospravedlniť. Za to, že sa smiala so Safíjou? Alebo za to, že sa Eire posledných pár dní veľmi nevenovala? Otvorila ústa, ale Eira ju predbehla.

„Prepáč,“ povedala. „Viem, že som bola... hnusná. Kore hovorievala, že keď mám zlú náladu, aj obloha sa zamračí.“

„Nič sa nestalo,“ zahovorila to Ysolda. „Mňa zas mrzí, že si zmeškala tú veľrybu. Vedela si, že Safíja ju volá *hút*?“

Ďalšia chmára na čele, ale Eira ju rýchlo zahнала. „V prvom kráľovstve mojej matky sme ju volali *vhel*. Ako sa píše v ogame?“

Ysolda pochopila, že jej Eira podáva olivovú ratolesť v snahe o zmierenie. Ešte vždy celkom nechápala, prečo sa vlastne pohádali, ale chcela ten spor rýchlo zahladiť.

„Ak chceš, aby som ťa niečo naučila,“ povedala, „znamená to, že ti môžem dať ďalšiu otázku.“

Eira si prekrížila ruky. „Tak dávaj.“

„Prečo sa na mňa hneváš?“

Eira síce stála priamo pod lampou, ale Ysolda jej výraz nevedela rozlúštiť. „Nehnevám sa.“

„Klameš. Dohodli sme sa, že musíš odpovedať čestne.“

Vlastné slová Ysolde zneli detinsky. Pripadala si ako batola, ktoré dupe nožičkou a kvíli, *ale veď si mi to sľúbila!* Nepáčilo sa jej, akú moc nad ňou Eira má, hoci srdce v dlani nosila Ysolda.

„Mám všetkého po krk,“ zahundrala Eira napokon. „Na mori mi je trochu zle a stále ma bolia oči. Hnevám sa na celý svet, nie na teba.“

Ysolda hneď pochopila, že to nie je pravda, aspoň nie celá pravda, ale než stihla odpovedať, napätie preťal hlboký hlas.

„Zablúdili ste?“

Dievčatá sa zvrtli, Ryška zoskočila Ysolde z pleca. Ysolda sledovala, ako jej výhovorka vybehla z otvorených dverí. Na prahu stála kapitánka so zdvihnutým obočím, vrkôčiky mala na hlave stočené do mohutného uzla.

„Ja som len...“ Ysolda mávla rukou za Ryškou, ale Eira jej skočila do reči.

„Bola som námesačná,“ vyhrkla. „Ysolda ma chytila, než som sa pobila s tvojím stolom.“

„Našťastie,“ zaškerila sa Kasandra, ale úsmev sa jej neodrazil v očiach. „Je z bulokového dreva, najpevnejšieho na svete. Nedajú sa doň zatĺcť kince, jednotlivé kusy treba do seba napasovať.“

„Takže by som prehrala?“

„Nedávala by som ti veľkú šancu.“

Kasandra sa usmievala, ale Ysolda postrehla, že jastrí po kajute, či náhodou niečo nevzali alebo neposunuli. Zrak jej padol na mapu a Ysolda bola presvedčená, že zbadá ogamový nápis a odtlačok prsta, ale Kasandra sa sústredila iba na okraje, kde bola mapa pripnutá k stene.

„Prepáč,“ povedala Ysolda, „nechcela som, aby si ublížila.“

„Chápem,“ prikývla Kasandra. „Dvere musím nechávať otvorené pre mačky,“ ukázala na spiace zvieratká, „ale je všeobecne známe, že posádka má môj osobný priestor rešpektovať.“

Ysolda jej dala prázdny sľub: „Budem na Eiru dávať pozor.“

„Tak fajn,“ ozvala sa Eira nonšalantne, schmatla Ysoldu za rameno a nie práve nežne ju vliekla k východu. „Mali by sme sa vrátiť do postele.“

Kapitánka im ustúpila z cesty, ešte vždy sa usmievala.

„Keby ste potrebovali lano, stačí povedať.“

„Prosím?“

„Na to, aby sme tvoju kamarátku priviazali. Loď nie je bezpečné miesto na prechádzky v spánku.“ Dvere kajuty sa Ysolde zavreli rovno pred nosom.

Stála v tme, počúvala Milino chrápanie a Eirine kradmé kroky k ich pričniam. Počas týždňov, keď sa zotavovala zo snehovej slepoty, sa Eira naučila ladne kráčať v tme, ale Ysolda musela čakať, kým sa temnota rozplynie na tieň a z tieňov vzniknú tvary, než ju mohla nasledovať. Prečo

sa jej potia dlane? Výraz v Kasandrinej tvári ju zmiatol, podozreniu by rozumela, ale prečo v nej vidí strach?

Ysolda vklzla pod tenkú vlnenú prikrývku, ktorú jej dala Mila. Cítila z nej pach kozľaciny a dechtového mydla, nebol vyslovene nepríjemný.

„Dobrý nápad,“ zašepkala Ysolda do tmy.

„Aj dobrá výhovorka do budúcnosti,“ poznamenala Eira, „keby ma prichytili niekde, kde nemám čo robiť.“

Typická Eira, vždy bola o tri kroky vpredu a mala za lubom dajakú nezbedu. „Eira?“

„Hmm?“

„Nesprávala sa Kasandra čudne?“

„Podľa mňa sme mali šťastie. Keby nás vo svojej spálni prichytila moja matka, nedožili by sme sa rána.“

„Asi máš pravdu.“ Chcela sa Eiry spýtať, či tiež postrehla Kasandrine obavy, ale trápila ju naliehavejšia otázka. „Aby bolo jasné, neverím, že sa len hneváš na celý svet. Myslím, že som niečo spravila, alebo aspoň ty si presvedčená, že som niečo spravila.“

Eira sa potichu, neradostne zasmiala. „Príliš veľa rozmýšľaš. Viac sa mi páčilo, keď si ma jednoducho poslúchala.“

Ysolda pevne stisla pery. Bola unavená a Eira ju zlostila, ale v kútiku duše na seba bola aj hrdá, že už nie je obyčajná nasledovníčka.

Keď sa zobudila, netušila, či je deň, alebo noc. Do medzi palubia nepreniklo denné svetlo, takže odhadla, že je ráno,

len preto, lebo ženy z nočnej hliadky už spali na okolitých pričniah a väčšina mačiek, ktoré boli prirodzene nočné tvory, sa k nim pritúlila a tiež sa uložila na spánok. Zhora doliehal krik, dupot, škripot dreva a vrzgot plachiet. Iste chytili vietor.

Ysolda sa prevalila na druhý bok. Eirina posteľ bola prázdna, prikrývka odhrnutá a vankúš zhúžvaný. Ráno to vždy vyzeralo, ako keby sa s posteľou bola pobila. Očividne už nespávala tak pokojne, ako keď cestovali na chrbte jej vlka Raviho. Nech si Kasandra o dreve pritvrdom pre klince hovorí, čo chce, keby Eira v spánku narazila do jej stola, Ysolda by sa stavila, že bitku vyhrá dcéra vlčej kráľovnej.

Vyštverala sa z postele a cítila, že paluba sa pod jej nohami zavlnila, ako keď sa voda prelievala cez chrbát veľryby. Loď sa plavila rýchlo. Ryška potichu zamraučala a natiahla sa, odhalila mäkké bruško. Ysolda ju rýchlo pohladkala a potom sa pokúsila nahmatať tuniku, ktorú si nechala na konci postele, ale márne.

Kľakla si a pozrela pod pričňu, hlavou sa pritom udrela o drevo, keď sa loď znovu zavlnila. Zanáďavala a z najbližšej obsadenej prične na ňu ktosi tľoskol jazykom.

„Niekto sa tu pokúša spať.“

Ysolda sa kajúčne zaksichtila, Safíjin škaredý pohľad rozoznala aj v šere.

„Prepáč. Nevieť nájsť svoju tuniku.“

„Tá smradľavá handra,“ zívla Safíja, „išla do prania.“

Ysolda na seba pozrela. Nemôže predsa ísť na palubu len v legínach a tielku.

„Čo teda mám...“

„Polica s čistými vecami,“ poradil jej druhý hlas. Patrilo Ethel, dievčine z Južnej pahorkatiny, ktorá sa ospalo usmievala zo svojho miesta vedľa Safíje.

„Polica s čistými vecami?“ Ysolda sa zmätene poobzerala. Ethel vstala, jej husté červené vlasy v tme vyzerali takmer čierne. Safíja zafučala a prevalila sa na druhú stranu, keď Ethel viedla Ysoldu k dlhej polici, ktorá sa tiahla po celej bočnej stene. Na nej v rôznych rozstupoch ležali kôpky oblečenia. Ethel kývla rukou.

„Vyber si, čo len chceš!“

„Čože?“ Ysolda sa zamračila. „Niečo z toho je moja tunika?“

„Odkedy si si ju vyzliekla, už nie je tvoja. Nevymieňame si jedine topánky.“ Opäť kývla k polici. „Môžeš si zobrať čokoľvek čisté, čo ti sadne.“

Ethel preletela Ysoldu pohľadom, začala sa prehrabávať v kopách oblečenia a primeriavať jej jednotlivé kúsky.

„Čo hovoríš na toto?“

Podala jej narcisovožlté šaty dlhé až po zem. Ysolda vystrúhala grimasu a Ethel sa potichu zasmiala.

„Dobre, tak nie – a čo toto?“

Druhá možnosť sa jej páčila viac: tunika s bohatou modrou a ružovou výšivkou, ktorá vytvárala hrubé križujúce sa pásy.

„Čia je?“

„Veď som ti hovorila, všetko patrí všetkým. Myslím, že pôvodne v nej prišla Devi.“

Ysolda si tuniku prevliekla cez hlavu. Ťažká, hrubá látka bola kedysi vďaka niekoľkonásobnému prešívaniu iste tuhá, ale už príjemne zmäkla. Ysolda ju uhladila rukami a postrehla, že pozdĺž švíkov sú v pravidelných rozstupoch našité drobné zrkadielka. Z čistej látky sa šírila jemná sladká vôňa. Vlastné legíny Ysolde zrazu v porovnaní s tunikou pripadali veľmi špinavé. Skontrolovala, či dobre skryla bosorácky kamienok, a obrátila sa k Ethel.

„Myslím, že by som si mala vymeniť aj gate.“

„Súhlasím,“ usmiala sa Ethel a spoločne hľadali niečo vhodné. Ysolda objavila mäkké vlnené nohavice, ktoré jej boli len trošku pridlhé, a natiahla si ich, našité kožené šnúrky okolo pásu a členkov si pevne zaviazala.

„Skvelé,“ pochválila ju Ethel, „už vyzeráš skoro ako jedna z nás.“

„Čo tým myslíš?“

„Ako tuláčka.“

„Ethel,“ zasyčala Safíja, „keď oblečieš našu pasažierku, vrátiš sa láskavo naspäť? Mrznú mi nohy.“

„Pritúl si mačku,“ zašepkala Ethel. „Nechce sa mi spať.“ Obrátila sa k Ysolde. „Už meškáš do roboty. Poď, zavediem ťa hore.“